

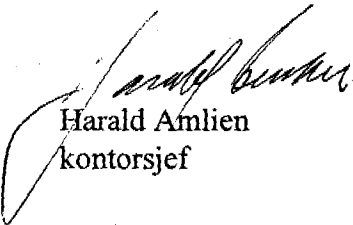
Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 DEP

0032 OSLO

**INNTÉKTSSYSTEMET FOR KOMMUNENE - SØRHEIMSUTVALGET - HØRING
(07/2071)**

Vi viser til tidligere brev og kan opplyse at Formannskapet i møte den 16.01.2008, saksnr 9/08 vedtok følgende:

Formannskapet slutter seg til foreliggende forslag til uttalelse fra arbeidsgruppa nedsatt av KS- Oppland.

Harald Amlien
kontorsjef

Kommentarer til hovedpunktene i utvalgets forslag

Skattens andel av kommunens inntekter

Utvalgets flertall foreslår at skattens andel av kommunens frie inntekter bør være på ca 50 %. Dette har vært en målsetting over mange år og begrunnes med at det bør være en sammenheng mellom kommunenes inntekter og skattegrunlaget.

Nivå på og utforming av inntektsutjevningen

Utvalgets flertall foreslår å beholde dagens symmetriske utjevning, men øke denne fra 55 til 60 prosent. Dette betyr en omfordeling fra skattersterke til skattesvake kommuner. Alle kommunene i Oppland bortsett fra Øystre Slidre tjener på dette forslaget.

Arbeidsgruppa støtter forslaget fra Sørheimutvalget. Samtidig vil vi påpeke at denne endringen med fordel kunne vært enda "sterkere", dvs vært utformet med en enda høyere kompensasjonsgrad. Det er de mellomstore og store kommunene med lave skatteinntekter som har de laveste inntektene pr innbygger. For å løfte disse kommunenes inntektsnivå, er det i første rekke en sterkere utjevning av inntektene som har betydning.

Arbeidsgruppa vil også be om at Regjeringen vurderer å legge litt ekstra "penger i potten" ved gjennomføring av endringene. Dette vil gjøre det mulig å gjennomføre omfordelingen samtidig som de kommunen som taper mye, eventuelt kan få en kompensasjon uten at denne må finansieres av "vinnerne".

Selskapsskatten som kommunal skatt

Et flertall i utvalget foreslår å avvikle selskapsskatten som kommunal skatt.

Arbeidsgruppa støtter dette forslaget. Selv om intensjonen bak ordningen med at kommunene skal få en andel av skatten fra selskapene i egen kommune er god, er det vanskelig for kommunene i Oppland å se en slik sammenheng. Alle kommunene i Oppland tjener på en avvikling av ordningen. Ved å opprettholde en relativt høy skatteandel av de frie inntektene, ivaretas den ønskede koblingen mellom skattegrunlaget og kommunens inntekter. Hensynet til at alle kommunen skal ha mulighet for å gi et likeverdig tjenestetilbud, taler for avvikling av ordningen.

Regionalpolitisk begrunnede tilskudd innenfor inntektssystemet

Utvalget foreslår å innføre et nytt distriktspolitisk tilskudd som inkluderer flere kommuner. De distriktspolitiske tilskuddene i dagens inntektssystem er Nord-Norgetilskuddet, regionaltilskuddet og en andel av skjønnstilskuddet.

Utvalgets forslag innebærer i praksis en omfordeling av de distriktspolitiske tilskuddene over i et nytt tilskudd som omfatter flere kommuner. Nivået er på om lag to milliarder kroner. De kommunene som vil omfattes av det nye tilskuddet er kommunene som har de største distriktspolitiske utfordringene, dvs kommunen i sone IV og V og som har et skattenivå de siste tre årene på under 120 prosent av landsgjennomsnittet. I tillegg tas noen kommuner i sone III inn i den nye ordningen. Tilskuddet foreslås fordelt med en sum pr innbygger (50 %) og en sum pr kommune (50 %).

For Oppland sitt vedkommende, betyr det at 12 av de 17 kommunene som kommer inn under ordningen tjener på endringen, mens fem kommuner taper på omleggingen. Samlet "vinner" Oppland 44 millioner kroner på forslaget.

Arbeidsgruppa støtter utvalgets forslag da det – i tillegg til å tilføre Oppland relativt mye penger - synes å treffe bedre i forhold til Opplandssamfunnets faktiske distriktspolitiske utfordringer. Det er også en tilpasning til den nye soneinndelingen for distriktspolitiske virkemidler og slik sett en naturlig konsekvens av endringer på overordnet nivå. Det er naturligvis uheldig at noen kommuner i Oppland taper på omleggingen, men arbeidsgruppa mener allikevel at dette er en forbedring av systemet og at det er positivt at mange av kommunene i Oppland med betydelige distriktspolitiske utfordringer styrkes og da i realiteten gjennom omfordeling fra andre deler av landet.

Behovet for egne tilskudd til vekst og fraflyttingskommuner

Selv om kommunene i Oppland ikke har utfordringer som gjør at de kommer inn under ordningen som foreslås for vekstkommuner, så støtter arbeidsgruppa forslaget. Disse kommunene har store utfordringer i forhold til å planlegge og møte vekst på ulike områder. Ordningen som foreslås omfatter ca 30 kommuner. Det kan etter arbeidsgruppas oppfatning stilles spørsmål ved om "terskelen" skulle vært lavere slik at flere kommuner kom inn under ordningen.

Størrelsen på skjønnsrammen innenfor inntektssystemet

Utvalget mener at en størst mulig andel av midlene som fordeles gjennom inntektssystemet bør fordeles etter faste kriterier og at en reduksjon av skjønnsstilskuddet er et viktig steg i retning av et mer rettferdig inntektssystem. Arbeidsgruppa støtter også dette forslaget. Skjønnsmidler bør i framtida kun gis som kompensasjon for helt spesielle forhold som ikke fanges opp av inntektssystemet og andre ordninger. Ny ordning for ressurskrevende brukere og "tapsgarantiordning" i inntektssystemet, er to forhold som reduserer behovet for skjønnsmidler. Arbeidsgruppa stiller også spørsmål ved om ordningen med skjønnsmidler til utviklingsprosjekter bør avvikles. Legges midlene inn i inntektssystemet, kan kommunen fritt nytte disse til utviklingsarbeid.

Ordningen med oppdatering av befolkningstall

Utvalget foreslår at innbyggertall 1. juli året før budsjettåret skal danne grunnlaget for innbyggertilskudd og utgiftsutjevning, mens oppdaterte befolkningstall 1. januar i budsjettåret fortsatt skal legges til grunn for inntektsutjevningen. Arbeidsgruppa støtter dette forslaget. Det gir en større forutsigbarhet i budsjetteringen av rammetilskudd. Samtidig gir dette vekstkommuner raskest mulig en "kompensasjon" for nye innbyggere.

Behovet for overgangsordninger i inntektssystemet

Utvalget foreslår at dagens overgangsordninger erstattes med en helhetlig inntektsgaranti for sterk nedgang (avvik fra landsgjennomsnittet) i rammetilskuddet fra et år til et annet, uavhengig av om årsaken til utviklingen er endringer i kriteriedata, befolkningssammensetning, innlemming av øremerkede tilskudd eller andre forhold. Utvalget foreslår at kommunene skal få kompensert for en utvikling i rammetilskuddet som ligger mer enn 300 kroner lavere enn landsgjennomsnittet per innbygger.

Arbeidsgruppa støtter forslaget. Dette gir kommunene forutsigbarhet og trygghet for bråe inntektsfall